

**РІВНЕНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Рівненський державний гуманітарний університет
Педагогічний факультет
Кафедра дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти імені проф. Т. І. Поніманської

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни / освітнього компонента	ВК19_Дошкільна освіта в зарубіжних країнах
Освітня програма	Дошкільна освіта. Логопедія, Дошкільна освіта. Психологія
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	<u>3</u> кредити / <u>90</u> годин
Вид підсумкового контролю з	Залік
Мова викладання	Українська
Викладач	Доктор педагогічних наук, професор Дичківська Ілона Миколаївна
CV викладача на сайті кафедри	https://doshkilnardgu.webnode.com.ua/vikladatskij-sklad/dychkivska-i-m/
E-mail викладача	Ilona_dychkivska@rshu.edu.ua

Сьогодні бути фахівцем у галузі дошкільної освіти – це означає бути «громадянином світу». Ми живемо в епоху, де кордони стираються, а освітні ідеї подорожують швидше за літаки. Чому фінські діти вважаються найщасливішими у світі? Чому в Японії виховують «колективну відповідальність» з пелюшок, а в італійському Реджо-Емілія дитину називають «володарем ста мов»?

Цей курс – не просто огляд іноземних методик. Це ваш професійний інструментарій, який дозволить:

- Бути на крок попереду: ви дізнаєтесь про тренди, які тільки починають з'являтися в Україні, але вже стали стандартом у світі (від STEM-освіти до «лісових садків»).
- Сформувати власний авторський стиль: Ви зможете міксувати найкраще – скандинавський затишок *hygge*, німецьку дисципліну гри та американський фокус на критичному мисленні.

• Стати конкурентним фахівцем: Знання міжнародних стандартів відкриває двері до приватних інноваційних центрів, міжнародних проєктів та грантових програм.

Ваш головний інсайт: вивчаючи досвід колег з-за кордону, ми не просто копіюємо їх, ми вчимося бачити дитину як унікальний всесвіт, незалежно від мови, якою вона розмовляє.

Ми не будемо просто заучувати назви систем. Ми будемо дискутувати, аналізувати кейси та створювати власні моделі «дитячого садка майбутнього», спираючись на досвід найуспішніших країн світу.

Чому це актуально саме зараз?

Українська освіта перебуває у стані трансформації. Саме ви станете тими реформаторами, які зможуть інтегрувати кращий світовий досвід у наш національний контекст, зберігаючи власну ідентичність.

Готові дізнатися, як виховують майбутнє в Лондоні, Токіо чи Стокгольмі? Тоді рушаймо!

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – підготовка педагога-новатора, який володіє світовим досвідом і здатний реформувати українську дошкільну освіту зсередини, спираючись на кращі глобальні практики.

Курс спрямований на формування у здобувачів широкого педагогічного світогляду, оволодіння інструментами порівняльного аналізу, стимулювання інноваційної діяльності.

Завдання вивчення курсу:

- вивчити нормативно-правову базу (дослідити міжнародні акти та особливості законодавства окремих країн щодо раннього дитинства);

- ознайомитися з різноманітними моделями дошкільної освіти, зрозуміти різницю між ними;

- засвоїти термінологію (оперувати поняттями «інклюзія», «прескулінг», «вальдорфська педагогіка», «підхід Реджіо-Емілія» тощо);

- зіставити зміст, методи та форми роботи в українських закладах дошкільної освіти і закладах країн ЄС чи США.

- визначити сучасні вектори розвитку (цифровізація, екологічне виховання, гендерна чутливість).

- з'ясувати, як взаємодіють державний та приватний сектори в різних країнах;

- на основі зарубіжного досвіду навчитися створювати розвивальний простір (наприклад, за принципами «відкритого планування»);

- опанувати специфічні закордонні технології (наприклад, шведську методику «лісових дитячих садків»);

- сформувати у здобувачів вищої освіти цілісне бачення сучасних проблем дошкільної освіти на основі розширення загального наукового світогляду.

У процесі вивчення навчальної дисципліни у здобувачів вищої освіти формуються такі **компетентності**:

загальні:

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

спеціальні (фахові):

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

Здобувач вищої освіти повинен знати:

- ключові етапи розвитку та сучасні тенденції дошкільної освіти в провідних країнах світу (ЄС, США, Азія);
 - сутність класичних та альтернативних педагогічних систем (Монтессорі, Вальдорф, Реджіо, лісові дитячі садки);
 - структуру управління та фінансування дошкільної освіти в різних країнах (державна, приватна, муніципальна моделі);
 - вимоги до професійної підготовки та етики вихователя в міжнародному контексті.
- вміти:*
- порівнювати зміст та методику виховання в Україні із зарубіжними аналогами за визначеними критеріями (мета, роль педагога, середовище);
 - критично оцінювати можливість імплементації конкретних зарубіжних методик (наприклад, фінської гри чи японської дисципліни) в українських закладах дошкільної освіти (ЗДО);
 - проектувати елементи розвивального середовища, спираючись на концепції «третього учителя» (Реджіо) або «підготовленого середовища» (Монтессорі).
- демонструвати здатність:*
- виявляти толерантність до різних виховних практик та культурних особливостей;
 - обґрунтовувати власну педагогічну позицію, спираючись на кращі світові зразки гуманістичної педагогіки;
 - виявляти готовність до безперервного професійного розвитку (Life-long learning) через вивчення міжнародного досвіду.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Концептуальні засади та класичні авторські системи дошкільної освіти

- Лекція 1: Міжнародні стандарти та глобалізаційні процеси в дошкільній.*
- Лекція 2: Педагогічна спадщина Ф. Фребеля та М. Монтессорі в сучасному вимірі.*
- Лекція 3: Реджіо-педагогіка (Італія) як гуманістична модель майбутнього.*
- Лекція 4: Вальдорфська дитячий садок: антропософський підхід (Німеччина, Австрія).*
- Лекція 5: Французька модель Écoles Maternelles: державна спадкоємність та раннє навчання.*

Змістовий модуль 2.

Регіональні освітні системи та стратегії професійного розвитку

- Лекція 6: Скандинавська модель (Фінляндія, Швеція): пріоритет гри, природи та інклюзії.*
- Лекція 7: Англо-саксонський вектор (США, Велика Британія): від соціальних програм до академічних стандартів.*
- Лекція 8: Східно-азійський феномен (Японія, Китай, Південна Корея): дисципліна, колективізм та підготовка до успіху.*
- Лекція 9: Професійний портрет вихователя: світові вимоги до кваліфікації та етики.*
- Лекція 10: Перспективи імплементації зарубіжного досвіду в Україні.*